

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขาในโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี โดยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

- 1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 2 การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ แทนความหมายของการแปลข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบที (t-test)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล
- ตอนที่ 2 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา
- ตอนที่ 3 ระดับการรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์วิชาพระพุทธศาสนา
- ตอนที่ 4 ระดับพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา
- ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละปัจจัยส่วนบุคคล ความพึงพอใจของนักเรียนต่อพฤติกรรมการสอนแบบไตรสิกขาในโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกรายด้าน

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (n = 175)	ร้อยละ (100.00)
1 เพศ		
ชาย	85	48.57
หญิง	90	51.43

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้ ด้านเพศ กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 51.43 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 48.57

ตอนที่ 2 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา

ตาราง 3 จำนวน และค่าร้อยละของความพึงพอใจของนักเรียนต่อพฤติกรรมการสอนแบบไตรสิกขา จำแนกตาม ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา

ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ วิชาพระพุทธศาสนา	จำนวน (n = 175)	ร้อยละ (100.00)
ระดับน้อย	85	48.57
ระดับมาก	90	51.43

จากตาราง 3 แสดงว่า ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนาตัวอย่างมากกว่าครึ่งมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมากคิดเป็นร้อยละ 51.43 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 48.57 ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 4 ค่าความถี่ และร้อยละ ของความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา จำแนกเป็น
โดยรวม

ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน (n = 175)	ร้อยละ (100.00)	จำนวน (n = 175)	ร้อยละ (100.00)
ด้านพระพุทธเจ้า	128	73.14	47	26.86
ด้านการดำเนินชีวิตตามหลักธรรม	105	60.00	70	40.00
ด้านพระสงฆ์ปฏิบัติและสืบทอดพระพุทธศาสนา	132	75.43	43	24.57

จากตาราง 4 แสดงว่า ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา ของนักเรียนด้านพระสงฆ์ปฏิบัติและสืบทอดพระพุทธศาสนา มากที่สุด ร้อยละ 75.43 รองมา ด้านพระพุทธเจ้า ร้อยละ 73.14 และ ด้านการดำเนินชีวิตตามหลักธรรม ร้อยละ 60.00

ตาราง 5 ค่าความถี่ และร้อยละ ของความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา จำแนกเป็นรายข้อ

ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน (n = 175)	ร้อยละ (100.00)	จำนวน (n = 175)	ร้อยละ (100.00)
ด้านพระพุทธเจ้า				
1. เจ้าชายสิทธัตถะ เป็น โอรสของใคร	164	93.70	11	6.30
2. พระธรรมเทศนาที่พระองค์แสดงเป็นครั้งแรก คือข้อใด	112	64.00	63	36.00
3. พระพุทธเจ้าทรงประสูติ ตรัสรู้ ปรีชาญาณในวันใด	134	76.60	41	23.40
4. พระพุทธเจ้าได้เดินทางสั่งสอนธรรมเป็นเวลา กี่ ปี	114	65.10	61	34.90
5. หลักธรรมที่ได้จากการตรัสรู้และบรรลุนิพพาน คือสิ่งใด	114	65.10	61	34.90

ตาราง 5 (ต่อ)

ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชา พระพุทธศาสนา	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน (n = 175)	ร้อยละ (100.00)	จำนวน (n = 175)	ร้อยละ (100.00)
ด้านการดำเนินชีวิตตามหลักธรรม				
6. ผู้ที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีคุณธรรมอะไร	142	81.10	33	8.90
7. กุศลมูล คือรากเหง้า แห่งความดีนั้น มีอะไรบ้าง	77	44.70	98	55.30
8. ปัญหาที่ติดตัวเรามาแต่กำเนิด เรียกว่าอะไร	80	45.70	95	54.30
9. ข้อใดเป็นการเคารพในการศึกษา	133	76.00	42	24.00
10. ถ้าไม่ต้องการให้งานค้างคั่งควรรใช้ หลักธรรมใด	95	54.30	80	54.70
ด้านพระสงฆ์ผู้ปฏิบัติดีและสืบทอด พระพุทธศาสนา				
11. ข้อใดไม่ใช่บทบาทและความสำคัญของ พระสงฆ์	146	83.40	29	16.60
12. ชาวพุทธที่ดีควรปฏิบัติอย่างไร	129	73.70	46	26.30
13. การเดินอย่างไรเป็นการเดินอย่างมีสติ	158	90.30	11	9.70
14. ข้อใดไม่ใช่แนวทางการปฏิบัติของ พุทธศาสนิกชนที่ดี	156	89.10	19	10.90
15. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการฟังธรรม	151	86.30	26	13.70
16. การอาราธนาพระปริตรมีจุดประสงค์ เพื่ออะไร	47	26.90	128	73.10

จากตาราง 5 แสดงว่า ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา ของนักเรียน ด้านพระพุทธเจ้า เจ้าชายสิทธัตถะ เป็น โอรสของใคร มากที่สุด ร้อยละ 93.70 รองลงมา พระพุทธเจ้าทรงประสูติ ตรัสรู้ ปรีณิพพาน ในวันใด ร้อยละ 76.60 และ พระพุทธเจ้าได้เดินทาง สั่งสอนธรรมเป็นเวลากี่ปี หลักธรรมที่ได้จากการตรัสรู้ และบรรลุนิพพานคือสิ่งใดร้อยละ 65.10 ด้านการดำเนินชีวิตตามหลักธรรม ผู้ที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีคุณธรรมอะไร มากที่สุด ร้อยละ

81.10 รองลงมา ข้อใดเป็นการเคารพในการศึกษา ร้อยละ 76.60 และ ด้านพระสงฆ์ผู้ปฏิบัติดีและ สืบทอดพระพุทธศาสนา การเดินอย่างไรเป็นการเดินอย่างมีสติ มากที่สุด ร้อยละ 90.30 รองลงมา ข้อใดไม่ใช่แนวทางการปฏิบัติของพุทธศาสนิกชนที่ดี ร้อยละ 89.10 และ ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการฟังธรรม ร้อยละ 86.30

ตอนที่ 3 ระดับการรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์วิชาพระพุทธศาสนา

ตาราง 6 จำนวน และ ค่าร้อยละ เกี่ยวกับการรับรู้คุณค่าและประโยชน์วิชาพระพุทธศาสนา

การรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าและ ประโยชน์วิชาพระพุทธศาสนา	จำนวน (n = 175)	ร้อยละ (100.00)
ระดับต่ำ	84	48.00
ระดับสูง	91	52.00

จากตาราง 6 แสดงว่า การรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์วิชาพระพุทธศาสนา กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งการรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์วิชาพระพุทธศาสนาในระดับสูงคิดเป็น ร้อยละ 52.00 และการรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์วิชาพระพุทธศาสนาในระดับต่ำ คิดเป็น ร้อยละ 48.00 ดังรายละเอียดในตาราง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์วิชาพระพุทธศาสนาจำแนกเป็นรายชื่อ

การรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์วิชาพระพุทธศาสนา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. นักเรียนสามารถนำหลักธรรมดำรงชีวิตด้วยดีในสังคม	4.57	.690	สูง	3
2. นักเรียนสามารถรักษาระเบียบวินัยได้ดีขึ้น	3.89	.906	สูง	14
3. นักเรียนสามารถปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคม	4.34	.849	สูง	9
4. นักเรียนสามารถช่วยเหลือเกื้อกูลประโยชน์ ต่อสังคม	3.82	.945	ต่ำ	16
5. นักเรียนช่วยส่งเสริมแวดล้อมในทางสังคม	4.45	.855	สูง	8
6. นักเรียนสามารถดำเนินชีวิตที่ดีงาม	4.50	.702	สูง	5
7. นักเรียนอดทนต่อการข่มขู่ได้เสมอ	3.70	.879	ต่ำ	17
8. นักเรียนสามารถนำหลักธรรมมาควบคุมตนเองได้ดี	4.47	.756	สูง	6

ตาราง 7 (ต่อ)

การรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์วิชาพระพุทธศาสนา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
9. หลักธรรมคำสอนช่วยให้นักเรียนมีสมาธิ	3.93	1.028	ต่ำ	13
10. นักเรียนชอบบทสวดมนต์เพราะทำให้เกิดสมาธิ	4.03	.883	ต่ำ	12
11. นักเรียนสามารถดำเนินชีวิตที่ดีงามหรือปฏิบัติได้ด้วยดี	4.69	.631	สูง	1
12. นักเรียน เชื่อว่าสรรพสัตว์มีกรรมเป็นของตนเอง	4.58	.680	สูง	2
13. นักเรียนอดทนต่อการขยันได้เสมอ	3.39	.970	ต่ำ	19
14. นักเรียนสามารถคิดพิจารณาแก้ไขปัญหาต่างๆ	3.86	.975	ต่ำ	15
15. นักเรียนมีความสัมพันธ์กับสิ่งทั้งหลายอย่างถูกต้อง	4.34	.842	สูง	9
16. นักเรียนควรมีเมตตากับทุกคนด้วยความเสมอภาค	4.54	.733	สูง	4
17. การเรียนวิชาพระพุทธศาสนาช่วยในการดำเนินชีวิต	4.13	.855	ต่ำ	11
18. การเรียนช่วยทำให้เกิดปัญญา รู้สภาพความเป็นจริง	4.47	.710	สูง	6
19. นักเรียนมีจิตใจสงบมั่นคง ในการเรียน	3.70	1.046	ต่ำ	17
รวม	4.18	0.41	สูง	

จากตาราง 7 แสดงว่า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์วิชาพระพุทธศาสนาโดยรวมมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์วิชาพระพุทธศาสนาในระดับสูง ($\bar{X} = 4.18$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์วิชาพระพุทธศาสนาในระดับสูง ($\bar{X} = 4.57 - 4.69$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับคือ นักเรียนสามารถดำเนินชีวิตที่ดีงามหรือปฏิบัติได้ด้วยดี ($\bar{X} = 4.69$) นักเรียน เชื่อว่าสรรพสัตว์มีกรรมเป็นของตนเอง ($\bar{X} = 4.58$) นักเรียนสามารถนำหลักธรรมดำรงชีวิตด้วยดีในสังคม ($\bar{X} = 4.57$) ตามลำดับ เมื่อเรียงลำดับจากน้อยที่สุด 3 ลำดับคือ นักเรียนอดทนต่อการขยันได้เสมอ ($\bar{X} = 3.39$) นักเรียนอดทนต่อการขยันได้เสมอพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = 3.70$) และ นักเรียนสามารถช่วยเหลือเกื้อกูลประโยชน์ ต่อสังคม ($\bar{X} = 3.82$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับ

ตอนที่ 4 ระดับพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา

พุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ขั้นศีล(ศีลสิกขา)	4.36	0.50	ปานกลาง	3
ขั้นสมาธิ(จิตตสิกขา)	4.45	0.46	ปานกลาง	2
ขั้นปัญญา(ปัญญาสิกขา)	4.48	0.49	ปานกลาง	1
รวม	4.42	0.42	ปานกลาง	

ตาราง 8 แสดงว่า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา โดยรวม ระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.42$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.36 - 4.48$) ทุกด้านเรียงตามลำดับจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ขั้นปัญญา (ปัญญาสิกขา) ($\bar{X} = 4.48$) ขั้นสมาธิ (จิตตสิกขา) ($\bar{X} = 4.45$) และขั้นศีล (ศีลสิกขา) ($\bar{X} = 4.36$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา ขั้นศีล(ศีลสิกขา) จำแนกเป็นรายชื่อ

พุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา ขั้นศีล (ศีลสิกขา)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การสอนช่วยให้เป็นคนพูดจาไพเราะ อ่อนหวาน สุภาพอ่อนโยน	4.26	.733	ปานกลาง	8
2. การสอนช่วยให้รู้จักกาลเทศะรู้ว่า เมื่อไหร่ควรจะพูดอะไรมากน้อยแค่ไหน	4.38	.770	ปานกลาง	6
3. การสอนช่วยให้นักเรียนเป็นคนมีเหตุผลมากขึ้น	4.42	.753	ปานกลาง	3

ตาราง 9 (ต่อ)

พุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา ชั้นศีล (ศีลสิกขา)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
4. การสอนช่วยให้ตั้งใจทำสิ่งที่ดีที่มีคุณธรรม	4.46	.717	ปานกลาง	1
5. การสอนช่วยให้มีระเบียบวินัย ในการเรียน	4.39	.772	ปานกลาง	
6. การสอนช่วยให้มีความรับผิดชอบต่องานที่พระอาจารย์ และครูสั่ง	4.42	.730	ปานกลาง	3
7. การสอนพระพุทธศาสนาช่วยให้นักเรียนตั้งใจเรียน ในขณะที่ครูสอน	4.14	.918	ปานกลาง	9
8. การสอนช่วยให้นักเรียนรู้จัก ช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น ในทางที่ ถูกต้องที่ควร	4.41	.752	ปานกลาง	5
9. การสอนช่วยให้นักเรียนไม่เอาเปรียบและเบียดเบียน ผู้อื่น	4.29	.890	ปานกลาง	7
10. การสอนช่วยให้นักเรียนมีความเอาใจใส่ในการทำงาน ของตนทั้งที่ โรงเรียนและที่บ้าน	4.43	.665	ปานกลาง	2
รวม	4.36	0.50	ปานกลาง	

จากตาราง 9 แสดงว่า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา ชั้นศีล(ศีลสิกขา) โดยรวมมี ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียน มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.42 - 4.46$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับคือ การสอนช่วยให้ตั้งใจทำสิ่งที่ดีที่มีคุณธรรม ($\bar{X} = 4.46$) การสอนช่วยให้นักเรียนมีความเอาใจใส่ในการทำงาน ของตนทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน ($\bar{X} = 4.43$) การสอนช่วยให้นักเรียนเป็นคนมีเหตุผลมากขึ้นและการสอนช่วยให้มีความรับผิดชอบต่องานที่พระอาจารย์ ($\bar{X} = 4.42$) ตามลำดับ เมื่อเรียงลำดับจากน้อยที่สุด 3 ลำดับ คือ การสอนพระพุทธศาสนาช่วยให้นักเรียนตั้งใจเรียนในขณะที่ครูสอน ($\bar{X} = 4.14$) การสอนช่วยให้เป็นคนพูดจาไพเราะ อ่อนหวานสุภาพอ่อนโยน ($\bar{X} = 4.26$) และการสอนช่วยให้นักเรียนไม่เอาเปรียบและเบียดเบียนผู้อื่น ($\bar{X} = 4.29$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา ชั้นสมาธิ (จิตตสิกขา) จำแนกเป็นรายชื่อ

พุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา ชั้นสมาธิ(จิตตสิกขา)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1.นักเรียนมีความตั้งใจที่จะกระทำใน สิ่งที่ต้องการ	4.43	.715	ปานกลาง	6
2.นักเรียนระวังและรักษาส่งดีและถูกต้องให้คงอยู่ตลอดไป	4.32	.670	ปานกลาง	9
3. การสอนช่วยให้นักเรียนมีความพยายามในการทำงานให้สำเร็จโดยเร็ว	4.43	.715	ปานกลาง	6
4. การสอนช่วยให้นักเรียนมีความรู้สึกระลึกได้ในสิ่ง ถูกที่ควร	4.45	.716	ปานกลาง	4
5. การสอนช่วยให้นักเรียนมีสติระครองตนให้มีความบริสุทธิ์ทั้งกาย วาจา ใจ	4.44	.716	ปานกลาง	5
6. การสอนช่วยให้นักเรียนมีความระลึกถึงคุณของบิดา - มารดา	4.71	.576	ปานกลาง	1
7. การสอนช่วยให้นักเรียนไตร่ตรองงานที่ทำก่อนส่งครูเสมอ	4.22	.823	ปานกลาง	10
8. นักเรียนมีความอึดเอบใจ เมื่อแผ่เมตตาให้สัตว์ตัวทั้งหลาย	4.48	.794	ปานกลาง	3
9. นักเรียนมีความสบายใจเมื่อสวดมนต์ไหว้พระ	4.40	.824	ปานกลาง	8
10.เมื่อนักเรียนทำความดีจะมีความอึดเอบใจและมีความสุข	4.61	.725	ปานกลาง	2
รวม	4.45	0.455	ปานกลาง	

จากตาราง 10 แสดงว่า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบ ชั้นสมาธิ (จิตตสิกขา) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า นักเรียนมีระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา ชั้นสมาธิ (จิตตสิกขา) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.22 - 4.71$) ทุกข้อเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับคือ การสอนช่วยให้นักเรียนมีความระลึกถึงคุณของบิดา - มารดา ($\bar{X} = 4.71$) เมื่อนักเรียนทำความดีจะมีความอึดเอบใจ และมีความสุข ($\bar{X} = 4.61$) นักเรียนมีความอึดเอบใจ

เมื่อแผ่เมตตา ให้สัตว์ทั้งหลาย ($\bar{X} = 4.48$) ตามลำดับ เมื่อเรียงลำดับจากน้อยที่สุด 3 ลำดับคือ การสอนช่วยให้ นักเรียนไต่ตรงงานที่ทำก่อนส่งครูเสมอ ($\bar{X} = 4.22$) นักเรียนระวังและรักษาสัจดีและถูกต้องให้คงอยู่ตลอดไป ($\bar{X} = 4.32$) และนักเรียนมีความสุขเมื่อสวดมนต์ไหว้พระ ($\bar{X} = 4.40$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา ชั้นปัญญา (ปัญญาสิกขา) จำแนกเป็นรายชื่อ

พุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา ชั้นปัญญา(ปัญญาสิกขา)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. นักเรียนให้ความสำคัญต่อความคิดของทุกคน และทุกความคิด	4.47	.659	ปานกลาง	4
2. การสอนพระพุทธศาสนาช่วยให้นักเรียนมี ความเข้าใจแจ่มแจ้งในการ เรียนทุกวิชา	4.19	.874	ปานกลาง	5
3. การสอนช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องและมีเจตคติที่ดีต่อศาสนาพุทธ และศาสนาอื่นๆ	4.57	.656	ปานกลาง	2
4. การสอนช่วยให้นักเรียนตั้งใจนำความรู้ที่ได้ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.48	.764	ปานกลาง	3
5. ในการสอนช่วยให้นักเรียนนำ หลักธรรม พระพุทธศาสนามาปรับและพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น	4.67	.581	ปานกลาง	1
รวม	4.48	0.49	ปานกลาง	

จากตาราง 11 แสดงว่า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบ ชั้นปัญญา (ปัญญาสิกขา) โดยรวมมี ระดับความพึงพอใจในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า นักเรียนมีระดับความพึงพอใจชั้นปัญญา (ปัญญาสิกขา) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.19 - 4.67$) ทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับคือ ในการสอนช่วยให้นักเรียนนำหลักธรรมพระพุทธศาสนามาปรับและพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.67$) การสอนช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและมีเจตคติที่ดีต่อ

ศาสนาพุทธและศาสนาอื่นๆ ($\bar{X} = 3.17$) และ การสอนช่วยให้นักเรียนตั้งใจนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.48$) ตามลำดับ

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยการมีความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขาในโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี

ตาราง 12 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจของนักเรียนต่อ พุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	(n = 85)		(n = 90)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ขั้นศีล(ศีลสิกขา)	4.37	.466	4.35	.056	.287	.775
ขั้นสมาธิ(จิตตสิกขา)	4.45	.467	4.45	.047	-.025	.980
ขั้นปัญญา(ปัญญาสิกขา)	4.48	.466	4.48	.055	-.004	.997
รวม	4.42	.398	4.41	.047	.124	.901

จากตาราง 12 แสดงว่า การเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา ที่มี เพศต่างกัน ความพึงพอใจ ของนักเรียนต่อ พุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีเพศ มีความพึงพอใจต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขาในทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา

ความพึงพอใจของนักเรียนต่อ พุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา	ความรู้น้อย (n = 85)		ความรู้มาก (n = 90)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	ขั้นศีล(ศีลสิกขา)	4.44	.464	4.28		
ขั้นสมาธิ(จิตตสิกขา)	4.48	.469	4.42	.444	.803	.423
ขั้นปัญญา(ปัญญาสิกขา)	4.56	.399	4.40	.557	2.235	.027*
รวม	4.48	.391	4.36	.445	1.839	.068

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง แสดงว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา จำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา พบว่า โดยรวมความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขาไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา ขั้นศีล (ศีลสิกขา) และ ขั้นปัญญา (ปัญญาสิกขา) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนขั้นสมาธิ (จิตตสิกขา) ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา จำแนกตาม การรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์วิชาพระพุทธศาสนาโดยภาพรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจของนักเรียนต่อ พุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา	รับรู้ น้อย		รับรู้ มาก		t	p
	(n = 84)		(n = 91)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ขั้นศีล(ศีลสิกขา)	4.09	.506	4.61	.338	-8.145	.000*
ขั้นสมาธิ(จิตตสิกขา)	4.17	.470	4.71	.244	-9.537	.000*
ขั้นปัญญา(ปัญญาสิกขา)	4.28	.579	4.65	.304	-5.340	.000*
รวม	4.16	.424	4.66	.243	-9.618	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา จำแนกตามการรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าความสำคัญและประโยชน์ของวิชาพระพุทธศาสนา พบว่า นักเรียนที่มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณค่าความสำคัญและประโยชน์ของวิชาพระพุทธศาสนาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มี การรับรู้เกี่ยวกับคุณค่า และประโยชน์วิชาพระพุทธศาสนา ต่างกัน มี ความพึงพอใจต่อพุทธวิธีการสอนแบบไตรสิกขา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน